

“Hedefimiz; Ülkemizi Küresel Bir İlaç Üreticisi ve İhracatçısı Konumuna Getirmek”

İEİS Genel Sekreteri Savaş Malkoç

W-İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) yeni genel sekreteri Sayın Savaş Malkoç’la sohbet edeceğiz. Öncelikle göreviniz hayırlı olsun. Sizi tanıyabilir miyiz? Geçmiş dönemde Kamudaki başarılı çalışmalarınız hakkında bilgi alabilir miyiz?

S.M.- Öncelikle bana bu fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümü mezunuyum. 1996 yılında Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünde Dış Ticaret Uzman Yardımcısı olarak iş hayatına başladım ve 2006 yılına kadar aynı Birimde Dış Ticaret Uzmanı ve Şube Müdürü olarak görev yaptım.

2000-2002 yılları arasında ABD Illinois Üniversitesinde Ekonomi Politikaları konusunda yüksek lisansımı tamamladım. 2006’dan 2009’a kadar Ticaret Müşaviri olarak Budapeşte Büyükelçiliği’nde çalıştım. Sonrasında 2009-2013 yılları arasında

Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünde Şube Müdürlüğü ve Daire Başkanlığı görevlerini yürüttüm.

2013 yılında Ekonomi Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanı olarak atandım. Yaklaşık 5 yıl sürdürdüğüm buradaki görevimin ardından 2018 yılında 4 aylık bir süre için yeni adıyla Ticaret Bakanlığında Bakan Yardımcısı Danışmanı olarak görev aldım. **2019 yılı başında ise Ticaret Bakanlığı Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü görevine atandım** ve Eylül ayı sonunda kamudan ayrılana kadar bu görevde bulundum.

25 yıla yakın sürdürdüğüm üst düzey kamu görevimin ardından 2020 yılı Ekim ayı itibari ile İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri olarak göreve başladım.

W- Sayın Malkoç İEİS'in sektördeki konumu ve faaliyetlerini aktarır mısınız?

S.M.- İEİS 1964 yılında kurulmuş Türkiye ilaç endüstrisinin öncü ve köklü sektör kuruluşu. Sendika çatısı altında temel faaliyet alanı ilaç üretimi olan **ülkemin önde gelen ulusal ve çok uluslu 55 şirketi bulunuyor.**

Temel görevlerimiz üyelerimizin faaliyet alanına giren konularda ortak menfaatlerini korumak ve bu kapsamda üyelerimizi temsil etmek, ilaç endüstrisinin gelişimine katkı sağlayacak ve rekabet gücünü artıracak politikalarının oluşturulmasında etkin rol oynamak.

Bugün İEİS, endüstrimizin Ar-Ge yetkinliğini artırmak, endüstriyi özellikle biyoteknoloji alanında olmak üzere daha yüksek katma değerli ürünler üreten küresel bir ilaç üreticisi ve ihracatçısı konumuna getirmek hedefiyle çalışmalarını aralıksız sürdürüyor.

W- 2016 yılında kamu tarafından **"ilaçta yerelleşme"** çalışması başlatıldı, İEİS olarak önemli destekler verdiniz. Pandemi aşı ve ilacın stratejik önemini ortaya koydu, "yerelleşme" çalışmalarındaki tabloyu değerlendirir misiniz?

S.M.- Türkiye ilaç endüstrisi sahip olduğu deneyim, yüksek katma değerli, ileri teknolojiye dayanan yapısı ve nitelikli insan gücü ile ülkemiz için **stratejik önemdeki sektörlerin** başında geliyor. İlaç sektörümüzün bugünkü güçlü konumunda üretime yönelik uzun yıllara dayanan ve yüksek montanlı yatırımların önemli rolü var.

Endüstrimiz bugün 11 binden fazla ürün, uluslararası standartlarda üretim gerçekleştiren 94 ilaç, 11 hammadde üretim tesisi, yaklaşık 500 kuruluş, 40 bin çalışanıyla toplum sağlığına hizmet veriyor.

Endüstrimizin sahip olduğu üretim teknolojisi ile kapasitesini ve bunu değerlendirmek üzere ithal ettiğimiz ürünlerin yurtiçinde üretiminin sağlanmasının önemini uzun yıllardır İEİS olarak dile getiriyorduk.

Bu kapsamda Sağlık Bakanlığımızın önderliğinde 2016 yılında hayata geçirilen ilaçta yerelleşme uygulamasının sektörümüz açısından büyük önem taşıdığına inandık, uygulamaya hızla uyum sağladık. Birçok firmamız sürecin en başında gerekli tüm hazırlıkları ve yatırımları yaptı.

Uygulamayla birlikte kullanamadığımız mevcut üretim kapasitemiz aktif hale geldi. Üretim teknolojilerimiz gelişip, istihdamımız artarken bir yandan da dış ticaret verilerimizde olumlu etkiler gördük. **İthalatımızın artış hızı azaldı.** Uygulama kapsamındaki üretim anlaşmaları sadece yurt içindeki pazar ile sınırlı kalmayıp ihracat yapılmasını da sağlar hale getirdi.

Ancak ne yazık ki Avrupa Birliği'nin Dünya Ticaret Örgütü nezdindeki şikayeti sebebiyle, Sağlık Bakanlığımız tarafından uygulama şimdilik durduruldu. Dava sürecince tüm unsurlarıyla ülkemiz kurumlarının yanında yer alıyor ve uygulamanın ülkemizin taraf olduğu uluslararası karar ve sözleşmelere aykırılık göstermediği görüşümüzü dile getiriyoruz.

Bunun yanında uygulama çerçevesinde bazı firmalarımız ithalden imale geçiş sürecini tamamlamış, bazıları ise sonuçlandırmak üzere gerekli tüm yatırımları yapmıştı. **Sürecin durması nedeniyle, bu sürece başlaması gerekir durduran firmalarla tamamlamış olanlar arasında haksız rekabet yaratılmış oldu.**

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi nedeniyle ülke olarak içinden geçtiğimiz bu olağan dışı günler, sektörümüzün değerini bir kez daha gözler önüne serdi. **Politikanın uygulamada olduğu süreçte hem endüstrimiz hem ekonominin bütünü üzerinde yarattığı olumlu etki ortadadır.** Bu doğrultuda Sağlık Bakanlığımız tarafından her aşaması büyük bir titizlikle yürütülen **ilaçta yerelleşme** çalışmalarının bir an önce yeniden devreye alınmasını bekliyor ve bu noktada üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmeye hazır olduğumuzu da belirtmek istiyoruz.

W- "Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformunuz" faaliyetleri nelerdir?

S.M.- Bildiğiniz gibi ilaç sektörü artık biyoteknoloji etrafında şekilleniyor. Konvansiyonel ilaçların tedavi sağlayamadığı pek çok hastalığın tedavisi biyoteknolojik ilaçlarla mümkün hale geldi. İEİS olarak biyoteknolojik ilaç alanı stratejik önceliklerimiz arasında yer alıyor. Bu doğrultuda **endüstrimizin yetkinliğini ve rekabet gücünü artırmak, ülkemizde bu alanın gelişimine daha etkin katkı sağlamak** amacıyla 2016 yılının sonunda Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformunu kurduk. Platform, biyoteknolojik ilaçta ülkemizde geliştirme ya da üretim faaliyeti olan veya bu faaliyetleri planlayan 23 kuruluştan oluşuyor. Burada özellikle bir hususun altını çizmek isterim. **Bu Platformda üye olan firmaların bir kısmı Sendikamızın üyesi olmayan firmalar. Ancak biz burada ülkemizde bu alanda yatırım yapan, elini taşın altına sokmaya hazır tüm firmalarımızla birlikte hareket edebileceğimiz bir Platform kurmayı amaçladık ve bunu da başardık.**

Platformun temel faaliyetleri arasında; biyoteknolojik ilaç alanında oluşturulacak mevzuatın ülkemiz ihtiyaçlarına uygun şekilde kurgulanmasına katkı sağlamak, etkin bir teşvik sistemi oluşturulması yönünde çalışmalar yapmak, kamu-üniversite-endüstri işbirliğini geliştirmek ve sağlık profesyonellerinin biyoteknolojik ilaçlara ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyini artırmak yer alıyor.

Bunların yanında, üye firmalarımız arasındaki iş birliğinin artmasını sağlamak, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarıyla iş birlikleri yapmak ve etkinlikler düzenlemek de önemli faaliyetlerimiz arasında.

Biyoteknoloji alanında iletişim ve iş birliği platformlarının geliştirilerek sürdürülmesi için paydaşlarımızla temaslarımıza kesintisiz devam ediyoruz. Tüm tarafların bu alanın stratejik önemini bilincinde olması bize umut veriyor. Çünkü hem endüstrimizin dünyadaki dönüşümün gerisinde kalmaması hem de ekonomik gereklilikler açısından bu alanda başarılı olmamız zorunlu. **Biyoteknoloji alanında kazanacağımız güç ve deneyimin ülkemizin hedeflediği sanayi dönüşümüne önemli fayda sağlayacağına içtenlikle inanıyoruz.**

W- İlaç sektörünü üyeleriniz özelinde Pandemi dönemindeki durumuyla değerlendirebilir misiniz?

S.M.- Ülkemizi ve dünyayı derinden etkileyen Covid-19 pandemisi sebebiyle, büyük bir değişim ve dönüşüme şahit oluyoruz.

Pandemi süreci bize ilaç endüstrisinin ve ilaçta kendine yeter olmanın hayati önemini bir kez daha hatırlattı. Bu dönemde firmalarımız halkımızın ilaca erişiminde herhangi bir aksama olmaması için tüm imkanlarını seferber etti. Toplumsal sorumluluğumuzun bilinciyle, mücadeleye ön saflarda destek veren çalışanlar için gerekli tüm tedbirleri alarak, tesislerde ilaç üretimi kesintisiz devam ettirildi. **Covid-19 tedavi algoritmasında yer alan ilaçların ve bunun dışındaki tedaviler için ihtiyaç duyulan tüm ilaçların üretimi sağlandı.** Bunun yanında Covid-19 tedavisi için aşı ve ilaç geliştirme ve üretme çalışmalarına hızla başlandı.

Firmalarımız faaliyetlerini aralıksız devam ettirirken hammadde tedariki ve lojistik alanlarında da pek çok engel ve zorlukla karşılaştı. Pandemi nedeniyle Çin, Hindistan, İtalya, ABD gibi tedarikçi ülkelerde üretim azaldı ve fiyatlar yükseldi. Bunun yanında gümrük yasakları ve lojistik hizmetlerdeki aksamalarla ve bunlara bağlı olarak maliyetlerde artışlarla karşılaştık. Neyse ki firmalarımız, güçlü bağlantıları sayesinde tüm hammaddelere ulaşabildi.

Bu dönemde, hammadde ve lojistik hizmetlerinde yaşanan maliyet artışlarının yanı sıra çalışanların sağlığını korumak ve üretimi kesintisiz sürdürebilmek için alınan sıkı tedbirler birim başı üretim maliyetlerinde ciddi artışlara sebep oldu. Ayrıca sürecin doğal sonucu olarak diğer sektörlerde olduğu gibi satışlarda da gerileme yaşandı.

Üyelerimiz fiyatlarını 3,81 TL olan sabit ilaç Avro kurunu baz alarak belirlerken, tüm girdilerini sürekli yükselen güncel Avro değeri üzerinden ithal etmeye devam etti.

Bildiğiniz gibi firmalarımız 'Evde Kal' çağrısına uyarak sahadaki tüm elemanlarının hekim ve eczane ziyaretlerini uzun bir süre durdurdu. **20 bine yakın satış pazarlama kadrosunun ücretlerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan istihdamlarının devam ettirildiği bir süreç yaşadık.** Haziran ayında ziyaretler yeniden başladı. Ancak pandemi nedeniyle halen bu alanda etkin çalışma koşulları sağlanabilmiş değil.

İEİS olarak süreç boyunca tüm gelişmeleri yakından takip ederek tüm ilgili bakanlıklarımızla yakın temas halinde olduk. Sorunlarımıza çözüm ürettik. Ülkemizin, tüm kurumlarıyla güç birliği içinde, bu zor günleri en kısa zamanda atlatacağına yürekten inanıyoruz. **Bu kapsamda endüstri olarak üzerimize düşen tüm sorumlulukları aynı gayret ve kararlılıkla yerine getirmeye devam edeceğiz.**

W- Türkiye'nin önündeki fırsatlar nelerdir? İlaç sektörümüz neleri başarabilir? Bu konudaki görüşlerinizi paylaşabilir misiniz? Ülkemizin ilaçta dünya için üretim merkezi olma fırsatının /hedefinin neresindeyiz, düşüncelerinizi alabilir miyiz?

S.M.- İlaç endüstrimizin bugününe ve geleceğine **biyoteknolojik ilaçlar** yön veriyor. Söz konusu ürünlerin hem dünyada hem de ülkemizde ilaç pazarından aldığı pay günden güne artıyor. Bu alan endüstrimizin gelişimi ve rekabet gücü açısından büyük fırsatlar sunuyor. Bu kapsamda **endüstrimiz, Ar-Ge ve özellikle biyoteknoloji alanında çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor.** Daha yüksek katma değerli ürünler geliştirilmesi ve üretilmesi için yoğun olarak faaliyetlerini sürdürüyor.

Endüstrimiz biyoteknoloji alanında bugüne kadar 1,1 milyar dolar tutarında yatırım için teşvik belgesi aldı. İlâveten, üye firmalarımızın bu alandaki yatırımlarına yurtdışında da devam ettiklerini ve **dünyanın önde gelen biyoteknoloji firmaları ile stratejik ortaklıklar kurduklarını** görüyoruz. Doğru politikalar ve teşvik sistemleriyle desteklenirse ülkemizin hem konvansiyonel hem biyoteknolojik ilaçlar alanında küresel bir ilaç üreticisi ve ihracatçısı konumuna geleceğine inanıyoruz.

İthalatına bağımlı olduğumuz biyoteknolojik ürünlerin ülkemizde geliştirilmesi ve üretilmesi sadece hastaların bu ilaçlara erişimini artırmayacak aynı zamanda dış ticaret açığını azaltarak ülke ekonomisine kayda değer bir katkı sağlayacaktır.

İlaç endüstrimiz yüzyılı aşan bir üretim deneyimine sahip.

Daha önce de değindiğim üzere endüstrimizin sahip olduğu üretim teknolojisi ve kapasitesiyle ithal ettiğimiz ürünlerin yurtiçinde üretimini sağlayarak ülkemizi küresel bir ilaç üretim üssü konumuna getirmek kapsamında ilaçta yerelleşme uygulaması büyük önem taşıyor. **Bugün ülkemizde ilaç ihtiyacının %88'i yurt içi üretimle karşılanıyor.** Yerelleşme politikasının uygulamaya konması sonrası yurt içinde üretilen ilaçların payı değerinde de ithal ürünlerin önüne geçmiş durumda. Bu çerçevede söz konusu politikanın kararlılıkla sürdürülmesi hem endüstrimizin hem ülkemizin gelişimi için önemli fırsatlar sunuyor.

Endüstrimiz için başka bir fırsat alanı da ihracat. **Bildiğiniz gibi son 3 senedir ilaç endüstrimizin ihracatı Türkiye ihracat ortalamasının üstünde gerçekleşiyor.** Firmalarımız bu alanda küresel bir güç olma hedefiyle hevesle, var

güçleriyle çalışıyor. Endüstri olarak Avrupa Birliği, Bağımsız Devletler Topluluğu, Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkeleri başta olmak üzere yaklaşık **170 ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz**. Bu atılıma rağmen ihracatımız halen potansiyelimiz altında. **İEİS olarak 2012 yılında Türkiye İlaç İhracatçıları Platformunu oluşturduk**. 33 üyesi olan Platform, 9 senedir yoğun şekilde politika ve strateji belirliyor, endüstrimizi dış pazarlarda tanıtıyor, mevzuatla ilgili karşılaşılan sorunlara çözüm arıyor.

W- İEİS'in kamuya katkısı ve kamudan beklentileri nelerdir, paylaşabilir misiniz? Genel sekreterlik görevinizde neleri başarmak istiyorsunuz?

S.M.- Ülkemizde güçlü ilaç endüstrisinin varlığı hem stratejik hem ekonomik anlamda büyük önem taşıyor. İlaç endüstrisinin gelişimini sağlayacak en önemli unsurlardan birisi de **doğru kurgulanmış ilaç politikaları**. Burada tüm sektör paydaşlarına önemli sorumluluklar düşüyor. İEİS olarak bunun bilinciyle kamu otoritelerimizle kesintisiz ve açık iletişim içinde faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Sorunlarımızı ve çözüm önerilerimizi aktarıyoruz. Endüstrimizin gelişimi için iş birliği içinde hareket ediyoruz. Kamu otoritelerimiz endüstrimizin ülkemiz için önemini farkında ve gelişimi yönünde destekleyici adımlar atıyorlar. Ancak **çok kritik bazı alanlarda politika ve bakış açısı değişimlerine ihtiyaç duyuyoruz**.

Bu kapsamda, ilaç ruhsat ve geri ödeme süreçlerinde sorunlar yaşıyoruz. Ruhsat süreçlerinde uzun zamandır ciddi gecikmeler mevcut. Bu sorunun önüne geçmek için ruhsatlandırma süreçlerini değerlendiren komisyonların hem kapasitelerinin hem faaliyet sıklıklarının artırılması önem taşıyor. Ayrıca süreci hızlandırmak adına teknik altyapı çalışmalarının tamamlanarak online sistemin devreye alınması son derece önemli. Aynı şekilde ilaç geri ödeme başvurularının değerlendirme ve yayın sürelerinde de gecikmeler ve belirsizlikler mevcut. Her iki durum da yeni ilaçların pazara girişini ve hastalarımızın ihtiyaç duydukları ilaçlara erişimini geciktiriyor. Bu konulardaki çözüm önerilerimizi ilgili Kurumlarımızla düzenli olarak paylaşıyoruz.

Biyoteknolojik ilaçların ülkemizde gelişiminin ve üretiminin hızlanması için uygun bir ekosistemin oluşması büyük önem taşıyor. Bunun sağlanabilmesi için de biyobenzer ilaçların hastalarımızın kullanımına sunulmasının önündeki mevzuat engellerinin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bu alanda hızla ilerleyebilmemiz için atılması gereken öncelikli adım, biyoteknolojide kendini kanıtlamış Güney Kore, Hindistan, Arjantin gibi ülkelerin yaptığı gibi bilimsellikten vazgeçmeden ülkemize özgü bir mevzuat oluşturulmasıdır. Bunun yanında ülkemizin güçlü rakipleriyle rekabet

edebilmesi için kamunun firmalarımızın Ar-Ge ve biyoteknoloji alanında yaptığı yatırımlara daha etkin destek sağlamasına ihtiyaç duyuyoruz.

Bir diğer çok önemli gelişim alanımız olan ihracatta da sıkıntılar yaşıyoruz. Ülkemizde uygulanan fiyat politikaları ülkemizi ilacın en ucuz olduğu ülkelerden birisi konumuna getirdi. Ülkemizdeki ilaç fiyatlarının ihracat yaptığımız ülkelerde kaynak fiyat olarak kabul edilmesi, firmalarımızın o ülkenin şartlarına uygun fiyatlardan pazara girişini ve rekabet etmesini zorlaştırıyor. Bazı firmalarımızın bu pazarlarda daha yüksek fiyat alabilmek adına fason üretime kaymasına neden oluyor. Ayrıca kilo başı ihracat değeriyle pek çok sektörün üstünde yer alan endüstrimizin söz konusu değeri yıllar içinde azalıyor. **Nitekim, 2013 yılından bu yana sektörün kilo başı ihracat değeri %22,5 oranında azalarak 36,9 dolardan 28,6 dolara düşmüş durumda.**

Bu alandaki bir diğer büyük sorunumuz ilaç depolarının, firmaların izni olmadan eczanelerden ve başka depolardan temin ettikleri ürünleri ruhsat ve tanıtım gibi giderleri olmadığı için ruhsat sahibi firmanın fiyatından daha düşük bir fiyatla satmasıdır. İlaç firmaları ihracat yapacakları ülkede ciddi bir uğraş ve yüksek maliyetlerle birkaç yıl süren süreçlerin ardından ilaçlarını en yüksek fiyattan ruhsatlandırmaktadır. Ayrıca firmalar bu ilaçların sağlık profesyonellerine tanıtılması ve reçetelenmesi amacıyla yaptıkları tanıtım faaliyetleri için de büyük yatırımlar yapmaktadır. Söz konusu uygulama firmalarımızın faaliyetlerini sıkıntıya soktuğu gibi, gerek ihracat yapılan ülke sağlık otoritesi gerekse ülkedeki iş ortakları nezdinde zor durumda kalmasına sebep oluyor.

Bu durumun önlenmesi için ilaç depolarınca yapılacak ihracata, Sağlık Bakanlığımızın firma mutabakatı olmadan izin vermemesi uygun bir yaklaşım olacaktır. Bu alandaki sorunlarımızın çözümünde kamudan alacağımız stratejik destekle, endüstrimizin ülke ihracatına katkısını daha da artıracığından eminiz.

İEİS Genel Sekreteri olarak, Sendikamızın kamu ve diğer sektör paydaşları nezdindeki saygın, güvenilir, görüşüne başvurulana referans kurum konumunu korumak ve endüstrimizi daima en ön saflarda temsil etmesini sağlamak öncelikli görevim.

İEİS'in başlıca ödevinin Türkiye ilaç endüstrisini küresel rekabet içinde ön sıralara taşıyacak çalışmalar yapmak, bu kapsamda bir yandan mevzuatta karşılaşılan sorunlara çözüm üretirken diğer yandan da endüstrimizi Ar-

Ge'ye, üretime, ihracata yöneltecek politikaların oluşturulmasına katkı sunmak olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin en stratejik sektörlerinden birisi için çalıştığımızın bilincindeyiz. Bu alanda sahip olduğumuz deneyim ve yatırımlarımız, ülkemizin ekonomik kalkınması, sanayi dönüşümü hedefi, refahı ve istikrarı açısından çok önemli. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde bu hedeflere yönelik çalışmalara daha da yoğun şekilde devam etmek ve somut adımlar atılmasına katkı sunmak için yoğun şekilde çalışacağız.

W- 2021 yılı için ülkemize, sağlık camiasına ve üyelerinize yönelik temennilerinizi alabilir miyiz?

S.M.- Yeni yılda tüm dünyanın pandemiye atlatmış olması en büyük temennimiz. Ülkemizde aşılama sürecinin başlamasıyla başta sağlık çalışanlarımız olmak üzere halkımızın biraz rahatlayacağını ve hayatın normalleşmeye başlayacağını ümit ediyoruz. **Bu vesileyle bu zorlu dönemin ağır yükünü omuzlarında taşıyan, bir seneye yaklaşan bir süredir azimle, gece-gündüz çalışan sağlık çalışanlarımıza minnetimizi de bir kez daha ifade etmek istiyorum.**

İlaç endüstrisi olarak pandemi sürecinin lokomotif sektörlerinin başında geliyoruz. Hep altını çizdiğimiz ülkemiz için ekonomik ve stratejik önemimizi, gücümüzü bu süreçte tüm kesimler için tereddüte yer bırakmayacak şekilde ortaya koyduk. **Üyelerimizin tümü, koşullar ne kadar zorlayıcı olursa olsun müteşebbis ruhlarıyla yatırıma, Ar-Ge'ye, üretmeye ve ihracata devam ettiler.**

Önümüzdeki süreçte, firmalarımızın toplum sağlığı, ülkemiz ve endüstrimizin gelişimi için kararlılıkla yürüttüğü ileriye dönük çalışmaların güçlü ve yapıcı politikalarla desteklenmesi ve endüstrimizi küresel rekabette hak ettiği konuma taşıyacak atılımların gerçekleşmesi en büyük temennimiz.

2021 yılının tüm dünyaya ve ülkemize sağlık, istikrar ve esenlik getirmesini diliyorum.

W- Sayın Savaş Malkoç değerli görüşlerinizi okuyucularımızla paylaştığınız için teşekkür eder başarılı çalışmalar dileriz.